

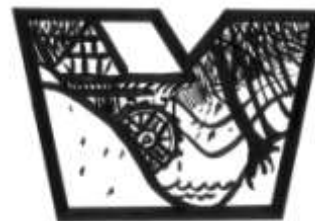
Lidt om Lokalhistorisk forening for Vintersbølle/Nyråd:

- Foreningen medvirker til bevarelse af Beværterhuset.
- Foreningen samler en masse billeder og viden om Vintersbølle og Nyråd.
- Foreningen arbejder på at sikre, at vores børn for fremtiden kan hente viden om lokalområdet.
- Foreningen arrangerer ”grønne ture”.
- Foreningen har adopteret gravhøjen med Valdemarsstenen og sørger for at bevare og pleje højen.
- Foreningen arrangerer museumsture, foredrag mv.
- Foreningen samarbejder med Køng Museerne, Sydsjællands Museum, Vintersbølle Skole, Nyråds øvrige foreninger, Storstrøms amt og pressen.
- Alle interesserede er velkomne til vores møder den sidste mandag i måneden kl. 19.00 på Vintersbølle Skole – tag gerne naboen med.
- Medlemmerne modtager et nyhedsbrev 2 gange om året.

Foreningens kontaktpersoner vedr. blegning:

Bestyrelsesmedlem Karen Schou-Pedersen Tlf.: 29 89 67 27

Gunhild Mathisson Tlf.: 55 37 33 02

Lokalhistorisk Forening for Vintersbølle/Nyråd

Møllevej 4A – 4760 Vordingborg

Tlf. 51 68 29 82

E-mail adr.: nyraad@vinterhistorie.dk

www.vinterhistorie.dk

Lidt om blegning:

Blegning er en række processer til affarvning af organiske stoffer, især tekstilstoffer, som i naturlig tilstand ofte er gul-/brunlige.

Blegning foregik tidligere på følgende måde:

Først blev lærredet vasket i askelud af aske fra træer og planter, idet asken indeholdt sulfater, karbonater, clorider, fosfater og andre stoffer, som er blegende.

Lærredet blev lagt i et kar, og over karret spændte man et klæde. Man lagde fin, ren aske – bølgeaske var det bedste – på klædet.

Herefter blev der hældt kogende vand på asken, så vandet blev siet ned over lærredet. Vandet blev tappet af og igen hældt gennem askeklædet. Sådan fortsatte man mange gange.

Siden blev lærredet banket godt igennem, hos bønderne med et banketræ, en ”tærskel”, men på blegierne brugte man en vaskemaskine med et kar og to hamre drevet af en vandmøllens hjul.

På et senere tidspunkt fandtes bl.a. på Vintersbølle Bleg en stampe- og karlandermaskine til linnedets efterbehandling.

Så blev linnedet hængt til afdrypning i tørretårne, og når det var dryppet af, blev linnedet lagt på bleg på en græsmark eller

skråning. Blegen var altid en åben plads – helst med skov til begge sider og ved vandet. Den friske søluft kunne så med vindens hjælp holde på fugtigheden, og sollyset, som reflekteredes fra vandet, gjorde blegningen effektiv.

I kanten af lærredet var der trukket en række stropper, hvor igennem der blev stukket små træpløkke, således at vinden ikke kunne rulle stykket rundt.

Lærredet skulle ligge længe på bleg, og man måtte holde vagt, så man ikke behøvede at hente det ind om natten, og at det ikke blev stjålet.

Hvis der ikke var regn i vente, skulle lærredet stænkes.

Billedet er fra juni 1912.

Vintersbølle Bleg:

Vandmøllerne i Vintersbølle Skov var fundamentet for, at Køng Linnedfabrik kunne etablere blegeri til fabrikken omkring ca. 1795-1800. Til Køng Linnedfabrik kom mange dygtige "gæstarbejdere" fra bl.a. Tyskland, England og Skotland og heraf mange vævere.

Charles Burd kom fra Skotland og blev blegemester ved Vintersbølle Bleg fra omkring 1800. Ved folketællingen 1. februar 1801 nævnes Charles Burd som blegemester under den Rybergske Fabrik på Blegen.

I 1851 flytter Køng Linnedfabrik hele sin produktion til Blegen. Fabrikken ophører i 1906 på Vintersbølle Bleg. Blegen er indhegnet og afgræsses i dag af kvæg om sommeren.

